

4/xi/1933 Grups i partits (II)

El tema de la denominació genèrica dels partits polítics, que vam encetar ahir, ofereix encara més matèria per a la reflexió i el comentari. Que la missió dels partits hagi d'ésser unir i no dividir (és a dir, partir), és un fet al marge del nom que l'ús i el costum els han imposat, semblant (no se sap mai del tot), d'una manera definitiva. Si en lloc de dir-ne partits en diguéssim grups, agrupacions, agrupaments, associacions, societats, centres o clubs, no en resultarien alterades ni la seva naturalesa ni cap de les seves característiques. De fet, algunes d'aquestes denominacions - societat, club - ja els havien estat aplicades en els primers temps de la seva existència i, molt més modernament, es pot dir que tot just ahir, hom va intentar que fossin denominats associacions, però tothom coneix el fracàs d'aquesta temptativa.

Però es en les denominacions específiques de cada partit, és a dir, en els noms propis, on podem veure una bona mostra de la riquesa que posseeix el llenguatge de termes d'un cert sentit col·lectiu, a què ens referirem ahir: Només una part relativament reduïda dels partits polítics de que tenim notícia han incorporat aquest terme, partit, a llur denominació social. Molts d'altres s'han estimat més de recórrer a altres termes: moviment, unió, lliga, front, acció, convergència, junta, bloc, aliança, comunió... i segur que ens en deixem. D'altres, encara, han prescindit de tot terme genèric i s'han limitat als mots que en designen la respectiva ideologia: esquerra..., democràcia..., estat... En trobem un, també, que ha adoptat el terme centre, el qual, sense altra informació, podríem considerar ambigu, ja que pot ésser un simple genèric (com unió, front o bloc, o un mot més específic, indicador d'una posició en el ventall ideològic); i, encara, no contents, sens dubte, amb aquesta varietat de termes genèrics, tots ells comportant la idea de col·lectivitat, n'hi ha que, enduts per l'afany de la novetat, han optat pel terme col·lectiu, que és un adjectiu violentament substantivat.

Una nota final: dos noms tan semblants com facció i fracció, però que no tenen, de fet, res a veure, es poden usar amb el mateix valor en la terminologia dels partits polítics: «grup amb una tendència política pròpia dins un mateix partit».

ALBERT JANE